

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 28. Octobris. In Festo S. Vrsulæ. Multæ filiaë congregaverunt divitias,
Tu supergressa es universas. Ad congregandas Cœli divitias nihil aptius,
quam aptum fieri ad congregandas Cœlo animas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

cas medicus carissimus. Cur enim medici mentionem faceret, nisi ad aliquid medicinae spiritualis attenderet? Unde Divus Hieronymus: De medico corporum, inquit, in Medicum est versus animarum. Et de illius scriptis sic praefate: Si noverimus eorum Scriptorem esse Lucam medicum cuius laus est in Evangelio, animadvertemus pariter omnia verba illius, anima languentis esse medicinam.

Ex multis haec pauca quae Ille unus refert collige, quae sint tam familiaria & usitata, ut in mentem succurrant hoc ipso momento temporis quo aliqua trium cupiditatum, unde omnes animae profluunt infirmitates, te invaserint. Contra cupiditatem opum: *Va vobis divitiis, quia habetis consolationem vestram.* Contra cupiditatem laudis & gloriae: *Va cum benedixerint vobis homines: Vos estis qui iustificatis vos coram hominibus. Deus autem novit corda vestra, quia quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum.* Stupenda sane sententia. Contra cupiditatem carnis: *Attendite vobis ne forte*

graventur corda vestra in crapula & ebrietate, & curis huius vita: & superveniat in vos repentina dies illa: Tamquam laqueus enim superveniet in omnes qui sedent super faciem omnis terra. Nonne haec sunt certa cupiditatum medicamentaeur non his uteris? cur excusas infirmitatem cum habeas praesentem medicinam? Nonne hinc potius argueris, quod praesente medico, torque salubribus praesentatis medicamentis nondum convalescas? Nonne toties audivisti quod vel semel audivisse sufficeret: *Numquid resina non est in Galad, aut Medicus non est ibi? Quare igitur non est obducta cicatrix?* Ratio in promptu est quia fanari non vis. Sed an putas, probat haec ratio?

Vide in 1. p. Fer. 5. Hebd. 6. post Epiphaniam. In 3. p. Fer. 2. Hebd. 12. In 4. p. Fer. 15. Hebd. 18. ubi de defectu voluntatis nostrae circa sanitatem & salutem animae.

Videri etiam potest in 3. p. Hebd. 18. ad decima quae tota ex hodierno Evangelio de missis ad praedicandum Discipulis.

Luc. 6.

Ibid.

Ibid. 16.

Ibid. 21.

Die 21.
Octobris.

IN FESTO S. VRSULAE, ET SOCIARVM VIRGINVM AC MARTYRVM.

Multa filia congregaverunt divitias, Tu supergressa es universas. Proverb. 31.

VERITAS PRACTICA.

Ad congregandas caeli divitias nihil aptius, quam aptum fieri ad congregandas caelo animas.

RATIO EST plana & obvia, nam ad congregandas caeli divitias nihil aptius quam multa & multum posse mereri.

Sed aptum fieri ad congregandas caelo animas, hoc est multa & multum posse mereri.

Argo ad congregandas caeli divitias, nihil aptius quam aptum fieri ad congregandas caelo animas; Quo in praestanti opere cum excellueris sancta Vrsula, mirum quantas sibi congregarit divitias, & quantis sibi congregandis viam his aperuerit, quibus datum est eius exemplo congregare & nutrire caelo animas.

I. PUNCTUM.

SANCTUS ille Doctor qui ab ore aureo nomen accepit, & vulgo Chrysostomus dicitur, vix umquam purius & abundantius ex ore suo fundit aurum, quam cum de Virginitate & Virginibus sermonem habet; Nam praeterquam quod singulares de hoc argumento tractatus edidit, nulla se passim in totis quas explanat Scripturis offert occasio, quin tantae Virtutis praestantiam profusiori prosequatur eloquio. Cum vero Parabolam de decem Virginibus, quarum erant quinque sapientes, & quinque fatuae de claradā aggreditur, quaerit studiosae ac sollicitae quid sit quamobrem Dominus hanc in persona Virginum instituerit; cum praesertim in ea videatur paulo indignius habere virgines quas & fatuas nominat, & expellit à nuptiis, & se necesse affirmat.

Respon-

Respondet ipse Sanctus Doctor tantum abesse, ut hinc aliquid de virginittatis dignitate detrahatur, quia potius illi multum inde accedat. Nam cum illius parabola sine ac scopus sibi praeferberet Dominus, Vigilantiam in bonis operibus, & praeteritum in his quae ad iuvandos proximos conferuntur valde commendatam reddere, non judicavit id aptius & efficacius posse fieri quam ex alterius comparatione. Virtutis quae jam satis commendata censetur, cui tamen cum praefertur Vigilantiam, tanto inde altius Vigilantiam commendatio cresceret, quanto Virginitas quam illa excedebat esset alta & sublimis virtus.

Non dicit quidem Christus quam sit alta & sublimis, sed supponit jam ante dictum, aut per se satis patere, quo praesupposito sic evidētius quod intendebat concludit: maximam igitur & commendatissimam esse Vigilantiam, quae Virtuti tam magnae & tam multoties commendatae praefertur. Quae certe Conclusio non valeret, nisi evidens esset quam magna & quam multum commendata esset Virginitas. Posita verò hac evidētia, multum sanè valet Conclusio quae ex duobus laudabilibus inter se comparatis inferitur magis esse laudabile quod est praestantius, & tanto id magis laudabile, quanto illud alterum cui comparatur & praefertur, multa erat laude dignum.

Sic planè de S. Ursula nobis hoc hodie liceat usurpare: Liceat nobis inde agnoscere quantis sit digna praeconiis, ex aliarum comparatione Virginum quibus dignitate ac meritis longè praeminet: liceat primo admirari quam ex tot millibus nullae essent fatuae, nullae sine lampadibus nec sine oleo, nullae sine tali affectu puritatis & amore Dei, quo paratae omnes essent ad quaevis subeunda potius supplicia, quam vel levi puritatem exponere periculo: quam essent omnes denique sapientes, vigilantes & quales Sponsus ad sui proximum requirebat adventum; quibus tamen singulis & simul omnibus cum unam videamus praeferrī Ursulam, nonne hinc est quod insigniter commendatur: & tanto certe insignius atque illustrius, quanto illae quibus comparatur & quibus antefertur, erant insignes & illustres?

Hoc est scilicet quod intendebat Sapiens cum fortem vellet Mulierem praedicare: confert illam cum multis aliis praedicandis, tum deinde praefert, atque ita tantò magis commendandam ostendit, quanto aliae seu numero seu

merito poterunt commendari. *Multa, inquit, filiae congregaverunt divitias, Tu supergressa es universas:* quo nomine divitiarum intelligi possunt quaeque dotes internae vel externae, temporales vel caelestes, quibus ornatu Mulier suam inde haurit & subministrat proponendam dignitatem: Quamnam vtro aptius multae simul considerari possent Filiae, quae nobiliores sibi congregarint divitias, quam multae illae quibus singulari providentia contigit ut Virginitatis gloriam Martyrii palma decorarent? Aut quae nam Mulier fortior cui verius diceretur. *Tu supergressa es universas,* quam Illa quae se omnium Ducem, Magistram, & Horatorem fecit ad tam illustre facinus aggrediendum & glorioso exitu consummandum? Cum illae porro divitiae quas sibi sua Virginitate suoque martyrio factae filiae congregarunt sint spirituales, caelestes & divinae, tantaeque numero, quanta illa fuit Virginum & Martyrum multitudo, quis cogitando possit concipere, vel dicendo enarrare quibus quantisque divitiis, quantis gratiis, quantis donis ac meritis cumulata sit illa, quae supergressa est universas?

Id autem ut illustrius pateat, atque etiam ut fructuosior ad nos discursus derivetur, propositam prius exponamus Veritatem, & videamus quam sit universim verum, quod congregandis sibi caeli divitiis, id est, veris ac solidis bonis, id est, aeternae beatitudinis nihil aptius sit, quam aptum fieri ad congregandas caelo animas, id est, quam se exemplo sanctae Ursulae pro suo statu & gradu comparare, ac omnibus modis exhibere ad catecheses habendas, ad instruendos quosque obvios de Fidei nostrae mysteriis, de peccatis evitandis, de Virtutibus acquirendis, de salute operanda, de caelo denique possidendo. Hi sunt videlicet, hi sunt de quibus singulariter dicitur: *Qui docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam eruditi multi quasi stella in perpetuum aeternitates.* Id est, praeter alios in caelo Beatis insigni quodam radiabunt fulgore beatitudinis, quasi ex abundantia gloriae, divitiarum, & deliciarum caelestium quibus illi perficiuntur.

Et ratio est evidens, ipsisque nota terminis. Nam sicut caelestes illae divitiae non dantur nisi meritis quae per Christi gratiam hic comparantur, sic profectò quanto quis vel plura numero merita, vel dignitate insigniora sibi suis laboribus comparavit, tanto in caelis plu-

Dan. 12.

Matt. 6.
Luc. 12.

res sibi divitiarum thesauros cumulat de quibus dicebat Dominus: *thesaurizare vobis thesauros in caelo*, *THESAURUM non deficientem in caelis*, id est, vestris id vobis comparate meritis, ut quam plures caeli divitias possideatis, quae non dantur nisi meritis hic acquisitis: *Qua enim seminat verit homo, haec & metet*. Vide quae plura passim obvia,

II. P U N C T U M.

SED aptum fieri quo sensu diximus ad congregandas caelo animas; hoc est multa & multum posse mereri: hoc est multa numero merita, & valore insignia sibi cum gratia comparare.

Nam opus istud, opus est eximiae Charitatis, ex qua quisquis operatur, multum omnino meretur. Deinde vero est plurius simul junctarum Virtutum, ex quarum actibus saepe frequentatis multa numero merita cumulantur. Sic enim Zelus, Humilitas, Mansuetudo, Patientia, Fortitudo, Temperantia, Pietas, multaeque aliae non semel aut transeuntim sicut in aliis Devotionis exercitationibus Virtutes exercentur, sed multoties, cumulatè, continuo, pene incessanter & importune, opportune qua se cumque via dederit occasio docenda plebis vel animarum revocanda à peccato in gratiam.

IOH. 10.

Quando vel de uno ageretur peccatore convertendo, quando de una duntaxat anima, quale censeri debet hoc opus, sive Deum respicias, sive proximum, sive reipsum? Deo quidem quid gratius aut gloriosius, cum hoc unum desideret, & promoveat, cum hoc uno magis glorificetur, si magis agnosceatur & colatur, cum propterea Christus ipse se à Patre diligere dicat, quod ponat animam suam pro salvando peccatore? Non si mundum universum cum Deo Conditorè simul conderes; non si animas à corporibus separatas iterum ad corpora revocares; non si à morte corporali quosvis erueres, tantum mereris apud Deum inquit sanctus Chrysostomus, *quantum si à peccato vel unam retrahas animam*.

Quid Christo similis quam huic se operi totum dare, cui totam ipse Christus consecravit vitam? Quid Angelis nostri custodibus potest esse conformius & acceptius, quorum haec est praecipua sollicitudo, ut suorum procreent salutem? Quid potè peccatori beneficentius, cum à peccato ad gratiam, ab inferno

ad caelum, à demonis vitute ad Divinum cultum transferatur, quo beneficio, quo merito quid dignius fingi potest?

Quid tibi denique possit esse honoratius, vel delectabilius, vel utilius quam unam salvare posse animam? Possitne momentosius aliquid tibi procurare, quam peccatorum omnium remissionem? At ecce, *qui converti fecerit peccator em ab errore viae suae, salvabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum*, inquit S. Iacobus: quando vel hoc unum esset, quod tamen unum non est, sed multiplex ac varium opus. Nec enim peccatrix anima sic facile respiciet quantae operis patientiae, quantarum precum, lachrymarum, sollicitudinum, & earum omnium quas pia Charitas & ardens Zelus, curarum excitat! Solus ille novit qui peccatoris interiora cognoscit, quae concutienda sunt tandem: Et satis superque est ad meritum, ut ille solus cognoscat, qui meritum solus coronat. Quod si vel de uno peccatore tantum redundat meriti, quid de multis censendum est? Et quas illi vicissim tanti memores beneficii, quas non tibi procurabunt apud Deum gratias, sive dum hic per te vivunt in gratia, sive dum aeterna fruuntur gloria? *Qua est enim nostra spes, aut gaudium aut victoria gloria? Nonne vos ante D. N. Iesum Christum estis in adventu eius? Vos enim estis gloria nostra & gaudium*.

Sic de suis Apostolus quos caelo preparaverat, parata sibi etiam gratulabatur merita, neque majus est meritum Apostolici muneris quam ex impensa salvandis animis opera. Videtne quò se usque meritum effecerat?

Videri etiam debet in tertia parte. Dominica 5. & Sabbatum undecimae hebdom. ubi haec praeter alias Veritates exhibentur.

Quod unius conversi peccatoris esse videtur, hoc est totius universi negotium.

Nempe toti universo, quod certe mirum est, bene vel male vertitur ex unius conversione peccatoris.

Rape ad Eum quos potes. Nam si potes & non rapis tot caelo perdis quot Christo lucrari poteris.

Vel è contra.

Si quos potes ad Christum rapis, Tot caelo lucraris animas, quot Christo perdidisses.

Addi

Luc. 10.

¶ Addi verò etiam potest, quod jam monuimus, tale hujus esse operis meritum, ut etiam si nullus inde fructus emergeret, etiam si nullus à te converteretur, tuo tamen non careres merito, cum satis sit suam in hoc opere navasse operam: Unde in Evangelio dicitur, *Curam illius habere, non curacionem, & hoc uno contentus est Apostolus, quid abundantius omnibus laboravit.*

Si tamen ex adhibita majori opera, vel ex particulari Divina fieret providentia, ut plures vel convertendi vel servandi ne perverterentur, occurrerent; tunc sine dubio meritum tanto magis augeti posset, quanto major esset adhibita opera, quove plures servati essent ne perirent. Quo in genere nostra se profecto multum commendat Heroïna, nostra inquam plurimum merito consequuta est Ursula, cujus opera sic Deo disponente factum est, ut tot millia Virginum Sanctitatem Martyrio consecratam & consummatam obtinuerint, & qua alioquin forte periissent, servatae caelo sint omnes.

Hoc enim illius sermonibus, hoc illius exemplis, hoc illius meritis datur, ut omnes cum illa contenserint in paratam sibi necem, ne paratam labem ullam contraherent. Sic poterit omnium animos sibi demerit, ut omnium animas Christo servare meruerit. *Agedum*, inquit illis, dum ad barbarorum ferociam trepidarent, *agedum* filia carissima, venit hora quam multis nos desideris attrahere decussit, quanto magis oblatam recipere? Venit hora fidelitatis exhibenda, quam si negaverimus, negabit nos qui fatuas virgines à nuptiis repulit. Sponsum quem credimus in terris, in caelis sit & Divinus se nobis offert. *Id patria nobis relicta est, quid superesse poterat nisi caelum, cui quo uno mutanda erat patria? Quod speramus in terris incertum est, quod se offeri in caelis, certum & fixum. Si de vita duntaxat temporaliter ageretur, Ego me unam pro vobis omnibus mactarem hostium; sed quandoquidem de caelo agitur, nostra omnium interest ne una nostrum desit coronanda. Ego prima in certamine illo, ego tela hostium toto respiciam pectore, ut pateat omnibus Virginem esse mori non corruptam.*

Tam primum nos praecesserunt Agnetes, Agatha, Lucia, quibus non erat tam facile solitariis mori, quam nobis simul congregatis. Nos consequentia spectant saecula, nostro in exemplo discant, non posse caelum nimis caro carere. De spectemus terram qua relinquuntur, sed caelum quod presentantur.

Non vita tollitur sed mutatur. Palma est in manibus nostris, nam in hac mori pugna, vincere est & triumphare. Si qua est infirmioris animi qua timeat, timeat velim & horreat, maiora scilicet sibi preparata supplicia, si hac leviter fugiat. Aut non amatur Christus aut non recusat pro Christo mori; nam hoc amare Christum est iam sibi esse mortuam, ut uni Christo vivat. Non effugietur poena, sed augetur fugiendo martyrium, nam gravior poena est negasse Christum, quam pro Christo necitiam esse.

Non nostra, filia, non nostra, sed Christi vita petitur. Christus in nobis vivit si morimur: Christus in nobis moritur si vivimus. Mors est vita Christi à vobis est. Vita nostra in manu est hostium, sed Christi vita in manu vestra est. Nos hostes Christi sumus, si hos timeamus hostes: Nos Christum trucidamus si trucidari pro Christo fugimus. Hoc unaquaque cogitet, hoc sibi omnes mutuo suggerant, Mors nostra, Christi vita est: & vita nostra mori Christi est. Aut Christo per nos iam moriendum est, aut vivendum. De vita Christi agitur. *Ab illis moriar ut Christus vivat.*

Sic fortiter repleta sapientia, & facinorea cogitationis masculinum animum injerens loquebatur, sicut de matre Macchabarorum dicitur. sui que verbis exemplum addens, hostili relictam viam fecit reliquis omnibus ad eundem qua patebat aeternam beatitudinis.

Quantum prodest subditis gnatum & peritum habere Ducem ac magistrum! o quantum prodest Ducibus & magistris fideles habere subditos! Ecce in sexu infirmo & fragili tantum potuit unius sermo ut quod est omnium terribilissimum mori & violenta morte mori maluerint omnes quam vivere.

Nonne hoc est quod aiebat Sapiens: *Lingua Eccles. 28. tentia multos commovet.* Prima quippe lingua est quod vocatur verbum mentis; Deinde, verbum est oris; ac tertio si exemplum addas, illa est lingua tertia quae plurimum apud omnes valet. Sed singulariter in Ursula patuit, quae velut Ursula suos informes catulos lingua sua formans & perficiens, sic illa verbis, sic exemplis, suas ita sibi conformavit Comites dixerim, an Sorores, an Filias, ut omnes paribus animis parem dispariter, sacri certaminis palmam adeptae sint.

Dico parem dispariter, quia licet omnes in hoc fuerint pares quod certamen subierint & victoriam reportarint; dispariter tamen decertarunt, & vicerunt. Nam aliae quidem aliis fortius ac generosius, Omnes fortiter

ter.

ter, sed non pari omnes fortitudine, vel Charitate, sicut nec pari omnes Gratia, quam meritorum divinitatem ille solus novit, qui dat singulis prout vult, & prout singuli primis cooperate gratias.

Hoc unum affirmare possumus, quod illa quae ceteras verbo & exemplo praeivit ad certamen, & secum ad victoriam duxit, tanta fuit virtutis, tanta fortitudinis, tantique meriti, ut praeter suum illud singulare quod habebat, participavit totum illud simul collectum, quod partim & seorsum singulis divinum erat. Non est sublatum aliis quod illi traderetur. Sed quod aliis traditum fuit, tam multiplex redundavit in illam honore, quam multae erant filiae quas ad certamen induxit. Illa certavit in omnibus, vicit in omnibus, & in omnibus singulariter meruit, quod omnes singulariter meruerunt.

Sicut magnum Cor Ursulae communicatum est ceteris omnibus, ita ex omnibus omnium cordibus factum est majus quoddam Cor Ursulae quod omnium Charitatem haberet, & Charitatem eodem usque provcheret, ut quos Sponsus describit perfectiores gradus, illa possideret. *Pone me, inquit, ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut Infernus amulatio. Lampades eius lampades ignis atque flammarum; Aqua multa non potuerunt extinguere Charitatem, nec flumina obruent illam. Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.*

Cant. 8.

L. 7. c. 4.

Ex quibus verbis, lex divini amoris gradus eliciunt sacri Scriptores, quos inter Thomas Mastutius in tractatu de coelesti conversatione de his fute agit, ex quo haec pauca.

Primus divini amoris gradus dicitur *assimilativus*, sicut res signata similis omnino est illo sigillo, cujus est mera expressio: sic vera Christi sponsa Sponso se similem & conformem omnino reddit; sic sancta Ursula se suaeque omnes Divinae conformavit Voluntati, quae talem vitae cunctisque statum de se omnibus ordinabat.

Secundus dicitur *mortificativus* & fortiter separativus ab aliis, sicut mors separat animam a corpore, & corpus a sensibus. Sic sponsa ut Sponso adhæreat, reliqua protus abjicit. At nonne hoc ipsum est quod in se suisque facit Ursula, dum cuncta mundi pro Sponso silentius deserunt, quam carnales sponsae cuncta mundi appeterent.

Tertius est quem dicunt *destruivum* & *annihilativum*, sicut corpus mortuum recidit in sepulchro quod inferni nomine significatur cum dicitur: *dura sicut infernus annulatio*; Vel sicut in loco tormentorum anima cruciatur sine ulla spe libertatis, sic amor sponsae ad Sponsum non tantum separat animam a rebus mundi, sed a seipsa quodammodo, quam ita exinanit & evacuat, ut praeter Sponsum nil sibi umquam superesse velit. Quod quam egregie praestiterit Ursula, praestitit dumque suas docuerit quis non videret, cum in hoc mortis genere quod subjerunt, multa profecto esse possent, non quibus mortem averterent, sed mortis genus, non ita scilicet lentum sicut in ferendis sagittis; sic vitae tempus optate poterat paulo longius ad praeparandos animos, sic sepulturae locum paulo certiorum quam mare vel arena delicta, ubi se videat enecandas, & vel insulpas fore, vel aquis absorbendas. Sed nihil horum veteretur dum sibi Sponsum lucrentur, cetera pereant.

Quartus est *insatiabilis*. *LAMPADES eius lampades ignis atque flammarum*. Id est, sicut ignis accendit simul & accenditur, & nunquam dicitur, sufficit, sic amor sponsae Sponsi amorem ita communicat ut nunquam sit multis aut satis vehementer se illum communicare poterit. Et quantis alios inflammat incendiis, ipsa etiam tantis & velut reciprocantibus incendatur flammis. O quam excellens in hoc perfecti gradu amoris Ursula, cujus amor crevit ex omnium animis in quos ipsum amorem injiceret.

Quintus sequitur *insuperabilis* dicitur, quem scilicet aquae multae nec flumina possint extinguere, quia verus sponsae amor nullis adversis, nullis oppositis, quae cumque tandem illa sint vel a carne vel a mundo, vel a demone, nullis prorsus cedit supplicis, nullis molitur blanditiis. O quantas hostis Ursulae proposuit quae promissa, quas minas, quos cruciatus, antequam ad extrema veniretur? Sed frustra, nam superari non potest qui Christo adhæret, adhærebit autem Ursula quamdiu vivet, & postquam vixit.

Superest sextus qui ceteros suo coronans merito dicitur *inexhaustus*, qui postquam dederit omnem substantiam domus suae, quasi nihil dedisset, sic eam despicit, quasi nihil fecisset. Licet fecerit omnia, sic se servum dicit inutilem: & datis omnibus dum se nihil de-

diffe

1. Cor. 13.
Luc. 10.

disse credit, hæc ipso novum aliquid invenit quod exhauriri non potest, & quod incessanter dare queat. Hic profecto, hic erat Ursulæ animus dum prima se hostiam obtulit, quasi nihil dedisset, se ita sponso debitoricem semper credidit, ut in reliquis sequentis holocaustis perpetuum & inexhaustum fieret sacrificium, & holocausta potius, quam illa sacrificanda desiceret. O vere Charitas quæ non excidit! O vere pars optima quam elegit & quæ non auferetur ab ea.

III. PUNCTUM.

SIVE igitur de gratiæ vel de gloriæ divitiis intelligas, habes omnino quod Sanctæ gratuleris Ursulæ, dicaque confidenter: *Multa filia congregaverunt divitias, Tu supergressa es universas*: quia dum aliis sibi meritorum divitiis congregandi modum ac viam patefecisti, Tu ipsa cunctarum merita tibi collegisti, & tantis universas supergressa es divitis, quantæ sunt plures simul ex omnibus congregatæ quàm in una singularum divisa parte. Cum autem gratiarum ac sanctitatis merito responderet gradus Gloriæ, quos Tu ipsa gradus, quoniam utque tuam pretendens gloriæ quis narrando explicet, cum tot una possideas, quot non illa modo Virgini millia quibus es comitata, sed quæ deinceps per cõsequentes annos in Sacris tibi Caribus & Collegiis terra marique collaborant animis ad pietatem excolèdis, quarum omnium Mater es, omnium Ductrix, omnium exhortatrix & exemplar ad salutem.

Sic perge cum illa congaudere ut tamen ad te redeas, hæc ipsum universim inferendo de his utriusque sexus qui se proximorum procurant, dæ saluti consecrant, nihil aptius ad multas in cælo sibi congregandas divitias, quam sic aptos in dies fieri ad congregandas & lucrandas cælo animas, quia ut dictum est ex ipso opere ac operis fructu tantum cuique conferitur meriti ac mercedis, quanta est Charitas qua in illud tendit opus, quàm multa sunt quæ propterea facit aut patitur, aut quam sunt multi quibus laborat. Nam si quis scandalum vel causam peccati præbuerit, peccatum idem ipsum contrahit, & tam gravibus pœnis subjacet, quantæ à Christo denuntiantur: cur non pari modo bonum ad se opus converteret, qui boni operis author extiterit? Cur non æquius de Christo sentias quod sacræ opus large com-

Haynesius Paris IV.

penferet, qui propensior est ad beneficia, quàm ad pœnas inferendas? Si vel uno servato cive Romano servatori corona singularis perquam honorifica tradebatur, quid puras tradendum ei qui non caducam, sed æternam vitam tam multis conservavit, quam multos à peccato revocavit, vel ne peccarent obstitit?

Cum S. Cyprianus quosdam Christianos carceri propter Fidem mancipatos scriptis ad eos literis hortatus esset ad Constantiam, Vide quas illi rependunt grates, Vide quibus verbis illi respondent: *Reddet tibi Dominus pro ista tua Charitate mercedem, & huius tanti boni operis repræsentabit debitam frugem. Non minus enim corona mercede condignus est qui hortatus est, quàm qui & passus est, non minus laudo dignus qui docuit, quàm qui & fecit: non minus honorandus est qui movuit, quàm qui amicavit, nisi quod nonnumquam magis gloria cumulus redundat ad eum qui instituit, quàm ad eum qui se docibilem discipulum subministravit: hic enim fortassis hoc quod exerceat non habuisset, nisi illo docuisset.*

Huc referri posset quod ait Sapiens: *De fructu oris sui unusquisque replebitur bonis*: Id est, quantum loquendo aliis fructum fecerit, tantum ipse sibi fecit. Imo, ut diximus, etiã si fructum alii sua culpa non recepissent, non defraudabitur tamen suo fructu, sicut Christus discipulis de pace hospitiis danda dicebat, quam si digni non essent recipere, reverteretur ad ipsos.

Quamobrem in id opus tam pium, tam sanctum ac frugiferum diligenter incumbendū: nec fugienda est opera, licet operæ fructus nõ videatur respondere. Satis cuique sit fecisse quod suum est in Domino: sed nisi etiam fecerit, non se satisturum putet. Cum autem ex docendis Veritatibus Practicis hæc una sit præcipua, qua nocturnus ille difficultatum timor pellitur quas sibi fingunt homines in virtutum praxi, propterea frequens & familiare sit exemplum S. Ursulæ quæ cunctis proponatur velut illa nobilis & illustris Matrõna quæ Sancto quondam apparuit Augustino, suisque nutantem dictis plurimum confirmavit. Nec enim aptius in imagine repræsentari posset quod dixit & quod fecit Ursula, quam quod illa Matrõna dixisse fingitur: neque hoc ipsum quod fingitur, posset verius & reipsa magis confirmari, quam ex eo quod cum suis Ursula fecisse dicitur. Audi Sanctum ipsum

K k k

Augu-

L. 4. Epist.
26.

Luc. 10.

Math. 18.

L. 8. Confess. c. 11.

Augustinum & tibi tuisque crebrius apolices: Aperiatur ab ea parte, quâ intenderam faciem, & quo transire trepidabam, Cassia Dignitas Continentia, serena, & non dissoluta hilaris, honeste blandiens ut venirem, neque dubitarem, & extendens ad me suscipiendum & amplectendâ pias manus, plenas gregibus bonorum exemplorum. Ibi tot pueri & puella; ibi iuventus multa, & omniâtas, & graves vidua, & virgines anus; & in omnibus ipsa continentia, nequaquam sterilis, sed fecunda mater filiorum gaudiorum de marito te Domine. Et irridebat me irrisione exhortatoria,

quasi diceret: Tu non poteris, quod isti & ista? An vero isti & ista in semetipsis possunt, ac non in Domino Deo suo? Dominus Deus eorum me dedit eis. Quid in te stas, & non stas? Projice te in eum, noli metuere, non se subtrahet, ut cadas. Projice te securus, excipiet & sanabit te. Et erubescere nimis: quia illarum nugayum marmur adhuc audiebam, & cunctabundus pendebam. Et rursus illa, quasi diceret; Obsurdesce adversus immunda illa membra tua super terram, ut mortificentur. Narravi tibi delictationes, sed non sicut lex Domini Dei tui.

Die 28. Octobris.

IN FESTO SS. APOSTOLORUM SIMONIS ET IUDÆ.

Ecce Simon frater vester, Scio quod Vir Consilii est, ipsum audite semper, Et ipse eris vobis Pater. Et Iudas fortis Viribus à iuvenute sua, sic vobis princeps militum. Machabias. Lib. 1. Mach. cap. 2.

VERITAS PRACTICA.

Consilium & Fortitudo rebus bene agendis sic conveniunt, ut nisi simul conveniant, res nulla bene agatur.

Quæ simul juncta sejuvant, distincta se destruant.

SENSVS & RATIO EST, Quod nulla res bene agi possit, nisi prudenter suscipiatur, & constantiter ad exitum perducatur.

Sed nisi Consilium & Fortitudo simul conveniant ad res agendas, res neque prudenter suscipietur, neque ad exitum perducetur.

Ergo nec ulla res sine illis bene agetur, quin & ipsa duæ Virtutes quæ simul junctæ se plurimum adjuvant, si disjungantur se mutuo destruant. Quod ne accidat, diligenter cavendum, ut Consilium & Fortitudo rebus agendis semper adhibeantur, exemplo Sanctorum Simonis & Iudæ qui duobus in filiis Machabiaz, Viri quondam inter Judæos illustrissimi, figurantur: sive quod eiusdem sunt Nominis, sive quod ejusdem fuerint Virtutis.

I. PUNCTUM.

QUÆ de his duobus sanctis Apostolis selectiora & probatiora proponuntur ab Ecclesia, cum multa paucis comprehendant, videntur primo hic præmittenda: Simon Chananaeus qui & Zelotes; & Thadæus qui & Iudas Iacobi appellatur in Evangelio, unus ex Catholicis Epistolis Scriptor. Hic Mesopotamiam, Ille Ægyptum Evangelica prædicatione peragravit. Postea in Persidem convenientes, cum innumerabiles filios Christo peperissent, fidemque in vastis illis regionibus, & essetatis Gentibus disseminassent; doctrinâ & miraculis, ac denique glorioso martyrio, simul Sanctissimum Iesu Christi Nomen illustrarunt.

Pauca quidem hæc sunt pro tantorum Victorum meritis, sed in illis paucis tua possunt attentius considerari, quæ insignem illorum Virtutem & Gloriam aperte manifestent. Primum est, quod cum jam multos annos defunctim laborassent in diversis mundi partibus, convenerunt simul in Persidem, & vastissimas illas regiones in extrema sua senectute ac rerum omnium inopia tam prompte peragravit, ac si florente adhuc vigerent ætate, vel quasi abundarent omnibus ad iter necessariis. Nonne hoc mirum? Nec putes eos miraculis

usos